

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Chmelíčka a soudkyň JUDr. Lucie Bičákové a JUDr. Ivy Březinové v právní věci

žalobce: **Pavel R.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx

proti

žalované: **Městská část Praha 2**, IČO 00063461
sídlem náměstí Míru 600/20, 120 00 Praha 2

o zaplacení 98 945,10 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 20. 11. 2019,
č. j. 22 C 321/2015 - 206

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II. Žalobce je povinen nahradit žalované náklady odvolacího řízení ve výši **600 Kč** do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu na zaplacení částky 98 945,10 Kč s příslušenstvím (výrok I/) a žalobci uložil povinnost zaplatit žalované na nákladech řízení částku 1 800 Kč (výrok II/).

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

2. Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal zaplacení částky 98 945,10 Kč s příslušenstvím z titulu bezdůvodného obohacení. Žalovaná se měla na úkor žalobce bezdůvodně obohatit tím, že mu vyúčtovala vícepráce, které musela uhradit stavební firmě, neboť žalobce při rekonstrukci topení v domě nezpřístupnil svůj byt stavební firmě a ta musela provést náhradní řešení. Žalovaná žalobci vícenáklady vyúčtovala dle rozpočtu zhotovitele rekonstrukce. Žalobce má za to, že se jedná o náklady účtované neoprávněně, neboť nebyly fakticky provedeny nebo nesouvisí s tím, že byt nezpřístupnil stavební firmě. Žalovaná vznesla námitku promlčení a navrhla zamítnutí žaloby. Uvedla, že žalobce jako nájemce neumožnil zpřístupnění bytu, což si vyžádalo vícenáklady v rámci probíhající rekonstrukce topení. Náklady byly vynaloženy jen v důsledku chování žalobce a byly oprávněné.
3. Jedná se již o druhý rozsudek soudu I. stupně, když předchozím rozsudkem ze dne 21. 6. 2017, č. j. 22 C 321/2015 – 120, ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 24. 9. 2018, č. j. 22 C 321/2015 – 143, byla žaloba z důvodu promlčení zamítnuta. K odvolání žalobce byl tento rozsudek zrušen usnesením Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2019, č. j. 16 Co 401/2018, 16 Co 105/2018 – 149.
4. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalobce zaplatil žalované dne 14. 12. 2012 za vícenáklady vyúčtované žalovanou včetně přiloženého rozpočtu částku 98 945,10 Kč. V době úhrady byla již rekonstrukce ústředního topení hotová. Tyto skutečnosti byly mezi stranami nesporné. Dále vzal za prokázané, že žalobce byl v rozhodné době nájemníkem v bytě č. xxx v domě xxx, xxx (dále též „předmětný byt“). Žalobce opakovaně brojil proti způsobu rekonstrukce v domě, odbor výstavby však neshledal žádných pochybení. V rámci rekonstrukce ústředního topení žalobce nevpustil zhotovitele do předmětného bytu. Dne 19. 6. 2012 bylo rozhodnuto, že v případě, pokud žalobce nevpustí zhotovitele do předmětného bytu, zhotovitel pro žalovanou provede napojení ústředního topení pod a nad bytem žalobce na stávající vytápění. Dne 22. 6. 2012 žalobce nesouhlasil s rekonstrukcí ve svém bytě. Dne 25. 6. 2012 byla provedena montáž venkovního lešení. Zhotovitel rekonstrukce vyúčtoval žalované vícenáklady, neboť bylo zvoleno náhradní řešení vedení ústředního topení z důvodu odmítnutí žalobce předmětný byt zpřístupnit. Dne 10. 10. 2012 žalobce žádal žalovanou o prodloužení nájemní smlouvy. Žalovaná prodloužení nájemní smlouvy podmiňovala úhradou žalované částky. K úhradě žalované částky byl žalobce vyzván dne 28. 11. 2012, a to dle přiloženého rozpočtu (č.l. 17 – 20 spisu). Z rozpočtu se žalobce dozvěděl i o způsobu rekonstrukce, tedy že stoupačky do ulice byly probourány zespoda z obchodu, aby se mohly původní ocelové rozvody propojit na novou měděnou stoupačku. Žalobci se narodila dcera dne 12. 4. 2013, přihlášená do bytu byla dne 2. 6. 2015. Žalobce má od 29. 6. 2010 živnostenské oprávnění na přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti. Jedná se o volnou živnost. Soud I. stupně tedy učinil skutkový závěr, že žalobce dne 14. 12. 2012 žalované zaplatil částku 98 945,10 Kč jako vícenáklady za znepřístupnění předmětného bytu v rámci skončené rekonstrukce ústředního topení, přičemž věděl o zvoleném řešení rekonstrukce (napojení na stávající vedení) a ukončení rekonstrukce. Není však zřejmé, co bylo žalobci konkrétně známo o jednotlivých položkách v době plnění.
5. Po právní stránce posoudil soud I. stupně věc s odkazem na § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“) dle zákona č. 40/1964 Sb. občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“), konkrétně § 107 odst. 1 a § 451 odst. 1 a 2 obč. zák. Odkázal také na rozhodnutí

Nejvyššího soudu ze dne 14. 8. 2007, sp. zn. 30 Cdo 2758/2006. Uvedl, že o bezdůvodném obohacení se oprávněný dozví, jakmile zjistí skutkové okolnosti, z nichž lze dovodit vznik bezdůvodného obohacení, a kdo se na jeho úkor obohatil. Ve smyslu ustanovení § 107 odst. 1 obč. zák. se o vzniku bezdůvodného obohacení dozví tehdy, když má k dispozici údaje, které mu umožňují podat žalobu o vydání plnění z bezdůvodného obohacení, tj. když nabyl vědomost o rozsahu bezdůvodného obohacení, a o osobě obohaceného, přičemž není rozhodné, že již dříve měl možnost se dozvědět skutečnosti, na jejichž základě si mohl učinit úsudek o vzniku bezdůvodného obohacení a jeho výši.

6. Soud I. stupně věc uzavřel, že žalobce ani přes poučení soudu podle § 118a odst. 1 o. s. ř. nenabídl konkrétní tvrzení o tom, jaké měl poznatky (vědomost) o rekonstrukci ohledně jednotlivých položek (částek). Z žalobních tvrzení ani po jejich doplnění tak nelze seznat, jak se měnilo povědomí žalobce o učiněné rekonstrukci ve smyslu rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2758/2006, aby bylo jasné, zda je žaloba ze dne 14. 12. 2015 podána včas či opožděně s ohledem na námitku promlčení žalované a běh subjektivní promlčecí lhůty 2 let. Žalobce byl poučen, že v případě, že žalobní tvrzení nebudou úplná, bude ve sporu neúspěšný, a proto soud I. stupně žalobu podle § 107 odst. 1 obč. zák. zamítl. Soud I. stupně neprováděl další dokazování, které žalobce navrhoval, a blíže nehodnotil další provedené důkazy a tvrzení účastníků, neboť by to bylo nadbytečné, když žalobní tvrzení nelze přes poučení žalobce podle § 118a odst. 1 o. s. ř. považovat za úplná a nebylo by tak jasné, k jakým konkrétním skutkovým tvrzením by mělo dokazování proběhnout. Dále soud I. stupně argumentoval, že nad rámec výše uvedeného nelze přehlédnout, že žalobce ve svém vyjádření ze dne 6. 5. 2019 uvedl, že z logiky věci vyplývá, že pokud nebylo stoupací vedení v nájemním bytě žalobce vyměněno a bylo pouze propojeno se stávajícím vedením, nemohly vzniknout žádné práce. S ohledem na to, že tato skutečnost byla žalobci v době plnění nepochybně známa, neboť rekonstrukce byla skončena a o způsobu takto provedené rekonstrukce byl žalobce zpraven, by nešlo uvažovat o jiném datu počátku subjektivní promlčecí doby než 14. 12. 2012 a nárok žalobce by tak byl rovněž promlčen. O nákladech řízení rozhodl dle zásady úspěchu ve věci podle § 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“).
7. Žalobce podal proti rozsudku včasné a přípustné odvolání. Namítl, že soud I. stupně nedostatečně zjistil skutkový stav a neprovedl důkazy navržené žalobcem. Dále argumentoval, že nemá živnostenské oprávnění k provádění topenářských prací, ačkoliv má oprávnění k provádění obecné činnosti ve stavebnictví. Trval na tom, že k jednotlivým položkám rozpočtu uvedl konkrétní informace a nedostalo se mu poučení, že jeho tvrzení jsou neúplná. Soud I. stupně hodnotil pouze jednu část jeho doplnění žalobních tvrzení, resp. jen jednu větu z celého 18 stránkového doplnění. Nezabýval se tím, zda určité práce byly provedeny či nikoliv a zda byly provedeny bez ohledu na přístupnost bytu. Dále argumentoval k technickým otázkám. Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil či zrušil.
8. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, podle § 212 a § 212a o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.
9. Soud I. stupně zjistil skutkový stav v dostatečném rozsahu a tento i správně právně posoudil.

Odvolací soud pro stručnost na skutková zjištění a odůvodnění soudu I. stupně odkazuje.

10. V posuzované věci soud I. stupně správně primárně posuzoval námitku promlčení, neboť pokud by s ohledem na tuto procesní námitku žalované shledal (jak se také nakonec stalo) nárok žalobce promlčeným, bylo by provádění dokazování k dalším otázkám, konkrétně účelnosti prováděných víceprací a jejich příčině v porušení povinnosti žalobce zpřístupnit byt, nadbytečné.
11. Odvolací soud byl ve svém předchozím zrušujícím unesení veden snahou umožnit žalobci dostatečně tvrdit a prokázat okolnosti rozhodné pro pozdější počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty než byl okamžik úhrady vyúčtované částky víceprací, kterou uhradil dne 14. 12. 2012. Žalobce tuto úhradu provedl primárně z toho důvodu, aby mu byla prodloužena nájemní smlouva. Odvolací soud požadoval objasnit (v podrobnostech ve vztahu k jednotlivým účtovaným položkám), co se tak zásadního žalobce dozvěděl jím opakované datum 19. 4. 2015, že nabyl vědomost o tom, že jím hrazená částka 98 945,10 Kč byla žalovanou účtována neoprávněně, buď tedy z důvodu, že účtované práce (položky) nebyly vůbec provedeny nebo že nesouvisely se znepřístupněním předmětného bytu, a o čem tedy do data 19. 4. 2020 povědomost neměl. Žalobce sice k výzvě soudu učiněné v písemné podobě usnesením ze dne 25. 3. 2019, č. j. 22 C 321/2015 – 152, obsahující i řádné poučení o následcích nesplnění výzvy, tvrzení doplnil a označil důkazy (některé neurčitě, některé konkrétně), lze však souhlasit se soudem I. stupně, že jeho doplněná tvrzení zůstala v té podstatné části v obecné rovině, když stále není zřejmé, na základě jakých skutečností nabyt právě dne 19. 4. 2015 konkrétní a úplné informace, aby mohl považovat částku zaplacenou z titulu vyúčtovaných víceprací za neoprávněnou. Svá tvrzení žalobce nedoplnil ani k opakované výzvě učiněné při jednání soudu I. stupně dne 20. 11. 2019, přestože byl opakovaně řádně poučen o následcích nesplnění výzvy. Ani odvolací soud se nemohl žalobce dále dotázat, byť poučení soudu I. stupně považuje za dostatečné, neboť žalobce se z jednání odvolacího soudu omluvil, nepožádal však o odročení jednání. Tím se zbavil možnosti případných dalších výzev a poučení. Žalobce při jednání soudu I. stupně dne 20. 11. 2019 uvedl, že nemá odborné znalosti k posouzení rozpočtu víceprací, nicméně v doplnění tvrzení ze dne 6. 5. 2019 se k jednotlivým položkám odborně vyjadřoval. Při jednání den 20. 11. 2019 také uvedl, že v době, kdy prováděl úhradu, byly práce již zazděné, rekonstrukce byla již skončena. Lze se tedy logicky dovodit, že při doplnění tvrzení nevycházel z ničeho jiného, než položkového rozpočtu, jenž měl však k dispozici již od konce listopadu 2012.
12. Za situace, kdy žalobce měl v době úhrady částky 98 945,10 Kč k dispozici kompletní položkový rozpočet jemu účtovaných víceprací i s dovětkem, proč jsou které konkrétní práce účtovány, v době provádění rekonstrukce topení navíc v předmětném bytě a domě bydlel, a z jeho doplnění tvrzení nevyplývá, co se tak zásadního dozvěděl dne 19. 4. 2015, že tímto okamžikem najednou zjistil, že částka 98 945,10 Kč mu byla účtována neoprávněně, nelze než uzavřít, že veškeré potřebné podklady k posouzení oprávněnosti či neoprávněnosti účtované částky měl k dispozici již v době její úhrady, tj. dne 14. 12. 2012. Žalobce se sice ve svém doplnění tvrzení ze dne 6. 5. 2020 podrobně věnuje jednotlivým druhům vyúčtovaných prací, vysvětluje, proč nebyly provedeny, nebo proč nesouvisely s jeho porušením povinnosti zpřístupnit byt, nicméně stále nijak nespécifikuje, v čem měly informace nabyté od třetích osob, zejména V. R. a Petry K., změnit jeho vědomost o oprávněnosti nebo neoprávněnosti těchto víceprací. Stále tedy konkrétně netvrdí, co se tak zásadního dozvěděl dne 19. 4. 2015. A jak správně uvádí žalovaná ve

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

svém vyjádření k tomuto doplnění tvrzení, nezmiňuje se ani o odbornosti jím jmenovaných osob, které jej měly informovat.

13. Soud I. stupně proto nepochybil, pokud neprovedl žalobcem navrhované důkazy, tedy ty konkrétně označené, neboť dokazování se provádí ke tvrzeným skutečnostem, a pokud zde nebylo dostatečně tvrzeno, je provádění dokazování nadbytečné. Prováděním důkazů nelze nahrazovat absenci tvrzení stran sporu.
14. K ostatním námitkám uvedeným v odvolání odvolací soud uvádí. Otázka živnostenského oprávnění žalobce není ve věci rozhodná (námitka k bodu 2. napadeného rozsudku). K dostatečnosti poučení žalobce (námitka k bodu 3. napadeného rozsudku) viz. bod 11. tohoto rozsudku, žalobce byl dostatečně poučen již soudem I. stupně. Žalobce skutečně uvedl k jednotlivým položkám rozpočtu konkrétní informace, ale pouze z technického a stavebního hlediska, nikoliv z hlediska toho, kdy a na základě jakých skutečností se dozvěděl o tom, že položka nebyla provedena nebo že nesouvisí z vícepracemi (námitka k bodu 5. napadeného rozsudku). Předchozí námitky žalobce a komunikace se stavebním úřadem se netýkají rekonstrukce topení, nejsou tedy pro dané posouzení relevantní, nicméně svědčí o tom, že se žalobce o celkovou rekonstrukci v domě zajímal (námitka k bodu 8 a 11. napadeného rozsudku). Provádění dokazování k průběhu rekonstrukce topení a ustanovení znalce by bylo v této fázi řízení nadbytečné, když je řešena otázka promlčení. Odvolací soud opakuje, že důkazy nelze nahrazovat žalobní tvrzení (námitka k bodu 10. a 16. napadeného rozsudku). Úkolem soudu I. stupně při řešení námitky promlčení nebylo přezkoumávat oprávněnost účtovaných částek (námitka k bodu 17. napadeného rozsudku). Žalobce byl řádně poučen o následcích nesplnění výzvy, jak vyplývá z obsahu protokolu o jednání ze dne 20. 11. 2019, z obsahu protokolu ani soudního spisu není zřejmé, že by žalobce podával námitky proti znění protokolace, příp. žádal dodatečně o jeho opravu (námitka k bodu 20. napadeného rozsudku). Soud I. stupně při řešení otázky promlčení nepřezkoumával účelnost provedených víceprací, resp. zda byly vůbec provedeny. Jen vyslovil názor k tvrzení žalobce uvedenému v doplnění tvrzení ze dne 6. 5. 2019, o tom, že nebylo-li stoupačící vedení v předmětném bytě žalobce vyměněno a bylo pouze propojeno se stávajícím vedením, nemohly vzniknout žádné vícepráce, že tuto skutečnost musel žalobce znát již v době úhrady dne 14. 12. 2012, neboť v té době byla rekonstrukce topení skončena. Což dle soudu I. stupně jako doplňující argument též svědčí o promlčení nároku (námitka k bodu 21. napadeného rozsudku). Odvolací soud i tento argument soudu I. stupně považuje za správný.
15. Závěrem odvolací soud shrnuje, že ani přes opakované výzvy žalobce neuvedl relevantní tvrzení o tom, jaké podstatné skutečnosti se po datu 14. 12. 2012, konkrétně tedy k datu 19. 4. 2015, dozvěděl pro to, aby mohl konečně učinit závěr o neoprávněnosti účtovaných víceprací. Ze skutkových zjištění soudu I. stupně je naopak zřejmé, že veškeré potřebné informace k posouzení účelnosti víceprací ve vztahu k nutnosti jejich provedení a souvislosti se znepřístupněním bytu měl žalobce již před datem plnění, tedy před 14. 12. 2012, a to od okamžiku doručení výzvy žalované k úhradě částky 98 945,10 Kč. Žádné zásadní informace, které by odůvodňovaly pozdější počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty než po dni plnění 14. 12. 2012, žalobce ani přes výzvu netvrdil. Ostatně pokud je dle jeho názoru k zodpovězení této otázky nutné znalecké zkoumání, není důvod pro to navrhnout znalce až nyní (resp. v podání ze dne 6. 5. 2019), když

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

žalobce mohl znalce oslovit sám již v prosinci 2012. Subjektivní promlčecí lhůta tak počala žalobci běžet dne 15. 12. 2012 a uplynula dne 14. 12. 2014. Pokud žalobce podal žalobu až dne 14. 12. 2015, podal ji opožděně a v důsledku námitky promlčení vznesené žalovanou je závěr soudu I. stupně o promlčení nároku žalobce správným.

16. Skutečnost, že soudy obou stupňů shledaly nárok žalobce na vydání bezdůvodného obohacení promlčeným, neznamená, že na straně žalované fakticky k bezdůvodnému obohacení nemohlo dojít a že všechny položky víceprací souvisely s porušením povinností žalobce zpřístupnit byt a byly skutečně vynaloženy. Tuto otázku však soudy neřešily pro nadbytečnost, neboť i v případě kladného závěru by s ohledem na promlčení nároku nemohla ničeho změnit na jejich rozhodnutí. Žalobce se v případě vznesení námitky promlčení nemůže svého nároku u soudu úspěšně domoci.
17. Z uvedených důvodů odvolací soud potvrdil napadený zamítavý rozsudek dle § 219 o. s. ř. včetně věcně správného výroku o nákladech řízení.
18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalované, která měla v odvolacím řízení plný úspěch, přiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 600 Kč za dva úkony dle § 1 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., a to přípravu na jednání a jednání před odvolacím soudem, ve výši dle § 2 odst. 3 uvedené vyhlášky.

Poučení

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za splnění podmínek a z důvodů uvedených v § 237 o. s. ř. - jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolatel musí být zastoupen advokátem.

V části týkající se výroku o nákladech řízení **není** proti tomuto rozsudku dovolání přípustné.

Praha dne 16. června 2020

JUDr. Milan Chmelíček v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová